

RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

dotyczących zagospodarowania przestrzennego
obszaru „Wesoła – rejon ulicy Kopernika”
przeprowadzonych w dniach:

26.11.2020 – 26.02.2021

Realizator:

Podwykonawca:

pracownia
URBAN LIGHTS

Ewa Kryglon

Michał A. Chrzanowski

Przemek Dziewitek

inż.. arch. Marcin Nowicki

dr inż. arch. Magdalena Wiśniewska

dr inż. arch. Miłosz Zieliński

Kraków, 15.04.2021

Wprowadzenie.....	3
Jak konsultowaliśmy	5
Zebrane postulaty	7
Wizja.....	7
Cele kierunkowe	7
Plan funkcjonalny zagospodarowania przestrzeni	10
Opis stanu istniejącego. Charakterystyczne parametry	10
Ogólne właściwości funkcjonalno-użytkowe.....	14
Szkielet komunikacyjny	16
Funkcje. Ogólne wytyczne	20
Wytyczne dla dalszych konsultacji i mechanizmów wdrożeniowych poszczególnych zadań projektowo-realizacyjnych na Wesołej	32
Jakie decyzje podjęto w wyniku konsultacji	35
Zespół konsultacyjny.....	36
Załączniki	40

WPROWADZENIE

Gmina Miejska Kraków planuje zagospodarować teren zakupiony od Szpitala Uniwersyteckiego, zlokalizowany między ulicami Kopernika i Śniadeckich (dawna dzielnica Wesoła). Cały ten obszar ma wysokie walory historyczne, kulturowe i architektoniczne, jest częścią układu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków.

Z zagospodarowaniem tej dzielnicy związane są bardzo duże nadzieje, oczekiwania, ale też obawy organizacji pozarządowych, grup nieformalnych, instytucji oraz przede wszystkim samych krakowian.

Grupa 11 organizacji pozarządowych, złożyła wniosek o przeprowadzenie konsultacji zgodnie z trybem przewidzianym w Uchwale Rady Miasta Krakowa z dnia 26 września 2018r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Miejskiej Kraków oraz z Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Gmina Miejska Kraków zleciła operatorowi zewnętrznemu firmie Michał Chrzanowski Inquisio przeprowadzenie otwartych konsultacji społecznych. Podwykonawcą i koordynatorem konsultacji, na podstawie umowy zawartej przez Michał Chrzanowski Inquisio, jest Pracownia Urban Lights Ewa Kryglon. Celem konsultacji było:

- zebranie pomysłów i oczekiwań mieszkańców co do kierunków i koncepcji zagospodarowania nieruchomości położonych na terenie poszpitalnym przy ulicach Kopernika i Śniadeckich (dawna dzielnica Wesoła), w dzielnicy Śródmieście obręb 52, obejmującym działki: 12/2, 12/12, 12/13, 12/15, 12/16, 12/19 o łącznej powierzchni 9,1252 ha;
- doprecyzowanie kierunków i koncepcji zagospodarowania terenu, zgodnie z ogólnymi wytycznymi określonymi w projekcie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru „Wesoła – rejon ulicy Kopernika” oraz zgodnie z koncepcją komunikacji i organizacji ruchu;
- opracowanie wytycznych do planu funkcjonalno-użytkowego obszaru Wesołej.

Operator zaproponował przeprowadzenie konsultacji jako kilkietapowego dialogu między poszczególnymi uczestnikami konsultacji a Urzędem Miasta Krakowa (dalej: UMK) i Agencją Rozwoju Miasta Krakowa sp. z o.o. (dalej: ARMK), wydłużenie czasu konsultacji i dodanie

trzeciej fazy konsultacji, podczas której przedstawiono wstępną koncepcję zagospodarowania terenu opracowaną przez UMK i ARMK. Propozycje te zostały przyjęte przez UMK.

Po zakończeniu konsultacji wyniki przedstawiono władzom miasta. Przekazano m.in. informacje o obawach uczestników konsultacji o to, czy wyniki zostaną uwzględnione przez spółkę komunalną ARMK po przekazaniu jej aportem przedmiotowej nieruchomości. Aby zagwarantować konsultacjom sprawczość Prezydent Miasta Krakowa podjął uchwałę w sprawie wydania zarządowi spółki wiążącego polecenia zagospodarowania obszaru Wesołej. Zgodnie z uchwałą Zarząd ARMK jest zobowiązany wykonywać powierzone zadania na obszarze Kraków Wesoła z uwzględnieniem wyników konsultacji społecznych.

Oczekiwania większości uczestników konsultacji oraz grup interesów (interesariuszy) biorących udział w konsultacjach, przedstawiamy w formie wizji, celów kierunkowych oraz wytycznych do planu funkcjonalnego. Znajdują się one w poszczególnych rozdziałach niniejszego raportu.

Informacje szczegółowe o przebiegu konsultacji, szczegółowych wynikach warsztatów, ankiet, formularzy, paneli dyskusyjnych, odpowiedzi UMK na pytania zadawane podczas konsultacji oraz wiele szczegółowych pomysłów na zagospodarowanie terenu, ze względu na dużą ilość i różnorodność materiału zgromadzonego podczas konsultacji, znajdują się w załącznikach do niniejszego raportu.

JAK KONSULTOWALIŚMY

Konsultacje trwały od 5 listopada 2020 roku do 26 lutego 2021 roku. Rozpoczęły się od dwuetapowej akcji informacyjnej. W jej pierwszym etapie, trwającym od 5 do 15 listopada, skoncentrowano się na przekazaniu mieszkańcom Krakowa informacji o rozpoczęciu procesu konsultacyjnego. Drugi etap akcji, trwający od 16 listopada do 25 listopada, poświęcono informacjom merytorycznym na temat obszaru Wesołej. 19 listopada odbyła się konferencja otwierająca, na której przedstawiono warunki brzegowe wynikające z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i informacje o zakupionym obszarze.

Pierwsza faza konsultacji rozpoczęła się 26 listopada, a jej celem było zebranie wstępnych pomysłów i sugestii zagospodarowania obszaru. Przeprowadzono dwie serie warsztatów planowania partycypacyjnego (pracowano w pięciu grupach, udział wzięło 38 osób), przeprowadzono ankietę internetową (uzyskano 353 wypełnionych ankiet), zebrano 13 formularzy konsultacyjnych, odbył się panel ekspercki, który transmitowano online, zbierano także pytania uczestników konsultacji w sprawie Wesołej do przedstawicieli UMK i spółki ARMK. Pierwsza faza trwała do 16 grudnia 2020 roku. Od 1 do 31 stycznia 2021 trwało podsumowanie tego etapu konsultacji, opracowano syntezę jego wyników oraz cele kierunkowe. W styczniu odbyła się też wewnętrzna prezentacja wyników konsultacji z udziałem Zastępcy Prezydenta Miasta Jerzego Muzyka oraz Prezesa ARMK Jana Pamuły.

Druga faza konsultacji, której celem była dyskusja na temat zgłoszonych i wypracowanych w pierwszej fazie koncepcji rozpoczęła się 1 lutego i trwała do 12 lutego 2021 roku.

Zaprezentowano podsumowanie I etapu, zorganizowano panel dyskusyjny, na który zaproszono uczestników zgłaszających swoje koncepcje w I etapie konsultacji. Odbyła się także konferencja na temat roli kultury na obszarze przyszłej dzielnicy Wesołej.

Trzecia faza rozpoczęła się 15 lutego 2021 roku. Jej celem było zaprezentowanie mieszkańcom Krakowa wstępnej koncepcji UMK i ARMK. 16 lutego odbyła się dyskusja publiczna z udziałem Zastępcy Prezydenta Miasta Krakowa Jerzego Muzyka, prezesa ARMK Jana Pamuły oraz Pełnomocnika Prezydenta Miasta Krakowa ds. Kultury Roberta Piaskowskiego. Odbyła się także trzecia seria warsztatów planowania partycypacyjnego. Przeprowadzono ankietę internetową, w której pytano o akceptację celów kierunkowych opracowanych na podstawie pierwszej fazy, oraz o ocenę rozwiązań proponowanych przez ARMK. Zbierano formularze konsultacyjne. Trzecia faza konsultacji zakończyła się 26 lutego. Na kwiecień 2021 roku zaplanowano konferencję zamykającą konsultacje społeczne.

Jak konsultowaliśmy

Szczegółowe informacje na temat przebiegu konsultacji znajdują się w załącznikach 1 i 5.

Szczegółowe wyniki konsultacji znajdują się w załącznikach 2, 3 i 4.

ZEBRANE POSTULATY

Wizja

Przyszła Wesola to wyjątkowa dzielnica Krakowa: zielona enklawa z przeznaczeniem na regenerację mieszkańców, ich odpoczynek i kontakt z kulturą; miejsce oferujące usługi, wrażenia i doznania, których nie będzie nigdzie indziej w mieście; przestrzeń żywej kultury miejskiej.

Będzie to obszar zaplanowany i zaprojektowany dla krakowian i wspólnie z nimi, nie będzie kształtowany przez bieżące uwarunkowania rynkowe. Kwartał różnorodności, nowoczesne miejsce tworzone przez partycypacje mieszkańców, instytucji, organizacji i firm. Będą się tu przecinały drogi naukowców krakowskich uczelni, artystów oraz mieszkańców. Władac będzie kultura otwarta, powszechna, współtworzona przez mieszkańców, będąca alternatywą dla kultury wysokiej. Wdrażane tu będą rozwiązania proekologiczne.

Cele kierunkowe

W trakcie konsultacji uczestnicy zgłaszali dwa rodzaje uwag: opinie na temat tego, jaka Wesola powinna być i sugestie co do sposobu prowadzenia procesu dochodzenia do finalnej koncepcji jej zagospodarowania. Okazało się że dla uczestników konsultacji jest równie ważne to, jak Wesola będzie zagospodarowana jak i to, jak będzie przebiegało projektowanie. Dlatego cele kierunkowe przedstawiamy również w dwóch blokach: jak mieszkańcy Krakowa chcą zaprojektować Wesolą oraz jaką Wesolą chcą stworzyć.

Rys. 1. Cele kierunkowe zagospodarowania obszaru Wesoła

CEL KIERUNKOWY 1

JAK MIESZKAŃCY CHCĄ PROJEKTOWAĆ „WESOŁĄ”

Obszar projektowany, tworzony i zagospodarowywany
transparentnie, stopniowo i partycypacyjnie.

Proces zawierający etapy:

- przyjęcie **planu funkcjonalnego** w formie zadania do realizacji przez podmiot odpowiedzialny za zarząd terenem,
- przeprowadzenie konkursu na opracowanie **koncepcji zagospodarowania terenu** (całościowo lub dla poszczególnych części) realizującej wytyczne z konsultacji,
- **konsultacje** przed przyjęciem kluczowych rozwiązań,
- w razie potrzeby badania, w szczególności **badania reprezentatywne**, przed podjęciem najistotniejszych decyzji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników konsultacji społecznych obszaru Wesoła

Rys. 2. Cele kierunkowe zagospodarowania obszaru Wesoła

CEL KIERUNKOWY 2

JAKIEJ „WESOŁEJ” CHCĄ MIESZKAŃCY

- Obszar wyjątkowy: **agora z dużą ilością zieleni**; miejsce spotkań mieszkańców z przyrodą, kulturą, sztuką, innymi ludźmi; miejsce regeneracji i odpoczynku; klaster artystyczny.
- **Miejsce spotkań różnych środowisk**: mieszkańców w różnych grupach wiekowych, artystów, rzemieślników, przedsiębiorców w tym prowadzących gastronomię.
- Obszar pełniący funkcje rekreacyjne, **regeneracyjne**, kulturalne, artystyczne, estetyczne, ekologiczne.
- Funkcje terenów zielonych: estetyczne, ekologiczne, użytkowe. Zachowanie istniejących drzew i krzewów oraz dodanie nowych elementów. W miarę możliwości połączenie funkcjonalne z Ogrodem Botanicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników konsultacji społecznych obszaru Wesoła

Plan funkcjonalny zagospodarowania przestrzeni

Plan funkcjonalny zagospodarowania obszaru Wesołej opracowano na poziomie szczegółowości wyznaczonym przez przebieg konsultacji społecznych. Jest efektem kilkuetapowej agregacji wyników konsultacji. Stworzono go w oparciu o pomysły i wizje podzielane przez większość uczestników i grup interesu (interesariuszy) biorących udział w konsultacjach. Zawiera wytyczne szczegółowe, tam gdzie udało się je zrekonstruować na podstawie zebranego materiału oraz wytyczne ogólne zagadnień, które należy poddać dalszej analizie.

Opis stanu istniejącego. Charakterystyczne parametry

Wytyczne Zamawiającego

Plan funkcjonalny został opracowany na podstawie konsultacji społecznych przeprowadzonych na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków, których celem było m.in:

- zebranie pomysłów i oczekiwań mieszkańców co do kierunków i koncepcji zagospodarowania nieruchomości położonych na terenie poszpitalnym przy ul. Kopernika i ul. Śniadeckich (dawna dzielnica Wesoła), dzielnica Śródmieście obręb 52, obejmującym działki: 12/2, 12/12, 12/13, 12/15, 12/16, 12/19 o łącznej powierzchni 9,1252 ha.
- doprecyzowanie kierunków i koncepcji zagospodarowania terenu zgodnie z ogólnymi wytycznymi określonymi w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Wesoła – rejon ulicy Kopernika” oraz zgodnie z koncepcją komunikacji i organizacji ruchu.

Warunki brzegowe

W trakcie prowadzonych konsultacji społecznych równoległe toczą się prace związane z uchwalaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP). Konsultacje społeczne Wesołej dotyczyły fragmentu „Wesoła – rejon ulicy Kopernika”, umiejscowionego w centralnej części: od północy przylega do ul. Kopernika, od południa – do ul. Grzegórzeckiej, od wschodu – do ul. Śniadeckich, zaś od zachodu – do istniejącej zabudowy mieszkalnej przy ul. Bujwida i budynków uniwersyteckich przy ul. św. Łazarza.

W obrębie analizowanego terenu znajdują się następujące obszary z MPZP:

- obszar zabudowy: U4, UKs2, U5, MW/U.4, U7, U.9, U.10, U.11
- obszary terenów zielonych ZP1, ZP3, ZP4, ZP5
- tereny przeznaczone na komunikację oraz place: KP1, KP3, KDD 10, KDD12, KDD14.

Zapisy procedowanego projektu MPZP zostały przyjęte jako warunki brzegowe konsultacji. Celem konsultacji było doprecyzowanie kierunków i koncepcji zagospodarowania terenu, zgodnie z ogólnymi wytycznymi określonymi w projekcie MPZP „Wesoła – rejon ulicy Kopernika”. Poniżej przedstawiamy zestawienie najistotniejszych szczegółowych ustaleń.

Obszary

U3,U4,Uks2,U5

- funkcja usługowa,
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 20%,
- wysokość zabudowy: 18 m–23 m,
- wskaźnik intensywności zabudowy: 0,1–2,4.

MW/U4

- funkcja mieszkaniowa z usługami,
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 20%,
- wysokość zabudowy: 10 m–14 m,
- wskaźnik intensywności zabudowy: 0,1–1,8.

U7, U9, U10, U11

- funkcja usługowa,
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 20%,
- wysokość zabudowy: 14 m–22 m,
- wskaźnik intensywności zabudowy: 0,1–4,0.

Tereny zielone

ZP1, ZP3, ZP4, ZP5

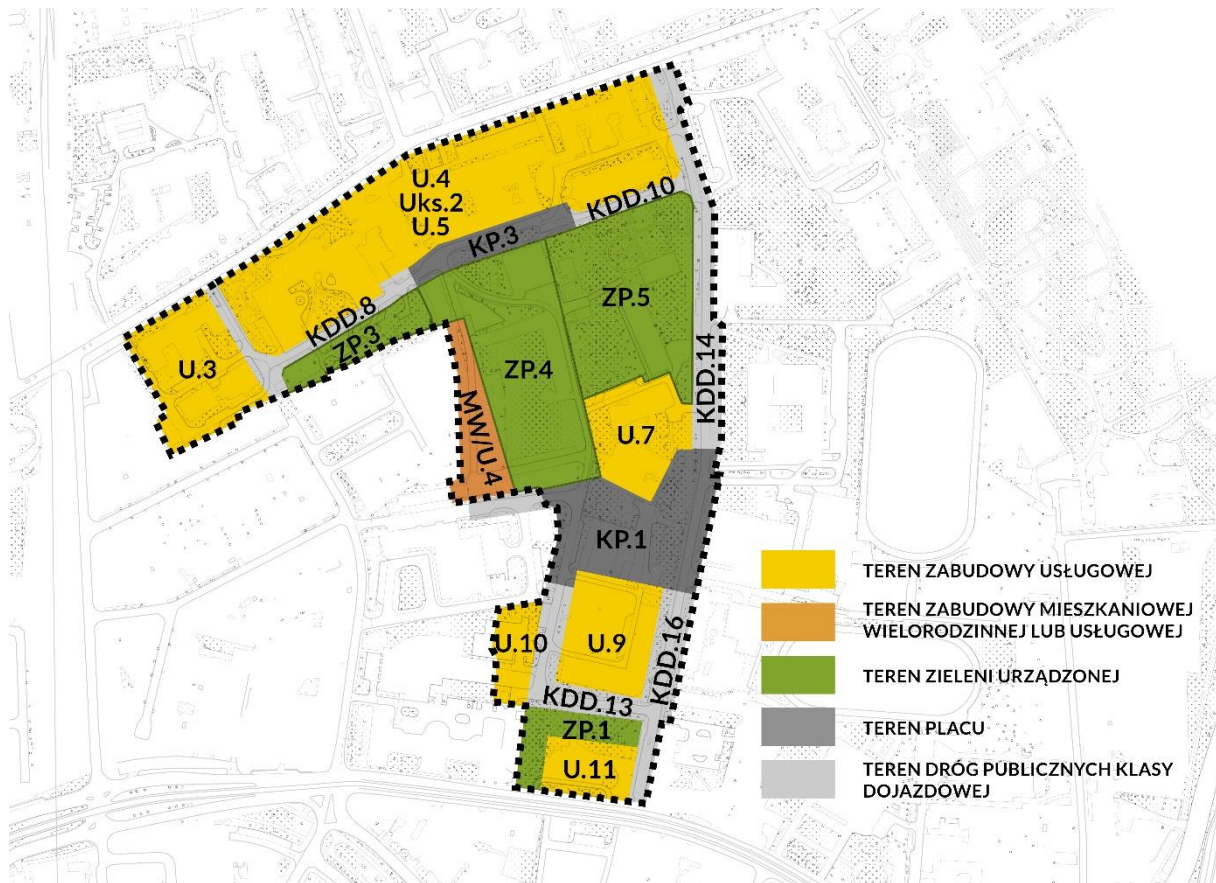
- funkcja ogólnodostępna zieleń urządzona,
- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 80% (ZP4: 60%),
- maksymalna wysokość zabudowy: 5 m.

Obszar Wesołej objęty jest ochroną konserwatorską uwzględnioną w:

- strefie buforowej dla obszaru wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO,
- obszar uznany za pomnik historii „Kraków – historyczny zespół miasta”,
- obszar wpisany do rejestru zabytków – zespół urbanistyczno-architektoniczny dzielnicy Wesoła,
- większość budynków widnieje w rejestrze bądź gminnej ewidencji zabytków,

- gminna ewidencja zabytków – budynki przy ul. Kopernika 15A i 15B, 17 oraz ul. Śniadeckich 5,
- Rejestr zabytków – budynki przy ul. Kopernika 15, 19, 21, 21a, ul. Grzegorzeczka 18 oraz budynek kościoła wraz z przyległymi zabudowaniami.

Mapa 1. Obszar konsultacji z podziałem na strefy MPZP

Źródło: opracowanie własne

Obszary sąsiadujące z terenem konsultowanym.

Należy zwrócić uwagę, że możliwość pełnej realizacji celów kierunkowych jest związana z ostatecznym kształtem MPZP dla działek sąsiadujących z obszarem Wesoła. W szczególności należy poddać pogłębionej analizie zapisy MPZP dla działek znajdujących się przy ul. Śniadeckich, w przestrzeni pomiędzy dzielnicą Wesoła a Ogrodem Botanicznym, pod kątem zachowania możliwości połączenia funkcjonalnego obszarów, obowiązkowej powierzchni biologicznie czynnej, dopuszczalnej powierzchni zainwestowania oraz budynków. Przykładem takiego zagospodarowania podnoszonego zarówno przez uczestników konsultacji, jaki i przez

Zebrane postulaty
Plan funkcjonalny zagospodarowania przestrzeni

spółkę ARMK jest proponowana lokalizacja nowego budynku Instytutu Ekspertyz Sądowych. Przedstawiciele spółki zwracają uwagę iż decyzja ta została podjęta bez uwzględnienia toczących się konsultacji, a zwłaszcza wypracowanych celów kierunkowych.

Ogólne właściwości funkcjonalno-użytkowe

Kontekst przestrzenny, kulturowy, społeczny

Obszar ten ma wyjątkowy potencjał, który należy zachować i wykorzystać w procesie zagospodarowywania. Ze względu jego złożoną historię i znaczenie w przestrzeni miasta potrzeba wielowymiarowej rewitalizacji, zarówno w wymiarze funkcjonalno-przestrzennym jak i społecznym.

1. Potencjał lokalizacji w centralnej części miasta z bardzo atrakcyjną zielenią. Wesola powinna być **odciążeniem centrum przez stworzenie enklawy wyciszenia dla mieszkańców**.

Miejsce to powinno spełniać różnorodne funkcje miejskie i dysponować szeroką ofertą społeczną: usługami, wrażeniami, doznaniem, których mieszkańcy nie odnajdą w żadnym innym miejscu, a szczególnie w centrum Krakowa.

2. Tradycja i historia miejsca związanego z zielenią i szeroko rozumianym leczeniem i dbaniem o dobrostan. Nowa dzielnica Wesola powinna być nawiązaniem do tradycji miejsca, do *genius loci*, we współczesnej interpretacji – jako **strefy wytchnienia, uspokojenia, uzdrowienia** przez nowatorskie rozwiązania podnoszące dobrostan obywateli miasta, m.in. dzięki kojącemu działaniu zieleni, ogrodów sensorycznych itp. Potrzebne jest uspokojenie ruchu.
3. Wielowymiarowość i wielowątkowość kwartału. Nowa dzielnica Wesola powinna być tak zaprojektowana, aby zachować to bogactwo. Trzeba potraktować ją jako obszar wielofunkcyjny i różnorodny, ogólnodostępny, ale projektowany z myślą o krakowianach, którego elementem spajającym jest zieleń i kreatywność. Powinno to być dostępne dla wszystkich miejsc spotkań, inkluzywne i bezpieczne, służące biernej rekreacji, np. spacerom czy aktywności sportowej, np. bieganie, jazda rowerami itp. Nowa dzielnica Wesola powinna być **terenem ogólnodostępnym dla szerokiej grupy mieszkańców Krakowa**, z uwzględnieniem różnych grup wiekowych: dzieci, młodzieży, społeczności akademickiej, całych rodzin, osób starszych, reprezentujących różne grupy zawodowe i społeczne, np.: lokalni artyści, aktywiści miejscy, przedstawiciele tzw. ginących zawodów, wyznawcy różnych religii, przedsiębiorcy i instytucje zorientowane na działania związane z tworzeniem i animowaniem kultury. Turyści, nie powinni być grupą docelowych użytkowników; ich nieunikniona obecność, ze względu np. na bliskość Rynku, powinna być jedynie odległą konsekwencją atrakcyjności i oryginalności miejsca.
4. Potencjał społeczny. **Chęć i gotowość mieszkańców oraz lokalnych artystów do współtworzenia Wesolej**. Przyszli użytkownicy chcą być nie tylko odbiorcami, ale też współgospodarzami i współtwórcami tego miejsca. Projektowanie i zagospodarowanie

należy tak zaplanować, aby wykorzystać energię społeczną do stworzenia nowego wzoru komunikacji miejskiej i planowania partycypacyjnego.

Wpływ miejsca na rozwój Krakowa

Zagospodarowanie kwartału będzie miało istotny wpływ na funkcjonowanie innych przestrzeni miejskich.

1. Teren, powinien być **zieloną strefą integrującą inne części centrum Krakowa**.
2. Konieczność wielowymiarowej rewitalizacji kwartału, która pozwoli **wypełnić poważną lukę w społecznym znaczeniu centrum miasta dla mieszkańców Krakowa** wobec Rynku i Starego Miasta zdominowanych przez turystów.
3. Konieczne jest **podkreślenie idei wiodących, wyróżniających teren Wesolej spośród innych dzielnic Krakowa**: jako wspólnie pojmowanego obszaru wielofunkcyjnego, różnorodnego, przeznaczonego dla mieszkańców, otwartego na eksperymentowanie, prototypowanie i innowacje społeczne, którego elementem spajającym jest zieleń i kreatywność.
4. Potrzeba stworzenia **miejsca działalności artystycznej lokalnie działających artystów**, którzy stanowią ważną społeczność w tradycji miasta, a którzy zostali wyparci z innych części miasta, np. z Zabłocia czy Kazimierza; działalności instytucji kultury oraz miejsca wydarzeń kulturalnych, swoistego klastra artystycznego, w którym możliwe jest realizowanie bogatego programu i animowania czasu wolnego dla różnych grup mieszkańców.
5. Aby wpisać Wesolą w strukturę przestrzenną Krakowa, konieczne jest zintegrowanie systemu przestrzeni publicznych.

Wewnątrz kwartału **należy stworzyć hierarchię powiązanych ze sobą przestrzeni publicznych**, tj. ogólnodostępnych przestrzeni publicznych, przestrzeni półpublicznych, półprywatnych i prywatnych; przestrzeni odpowiednio skomunikowanych, tworzących atrakcyjne laboratorium kreacji nowych przestrzeni miejskich, działających na zasadzie sieci stref dostępnych dla różnych grup użytkowników i wydarzeń: od głównej agory, przez sekwencje mniejszych stref, skwerów czy alejek itp.

6. Istotna jest rola zieleni pełniącej kluczową funkcję nie tylko estetyczną, ale przede wszystkim będącej wartością wiodącą. **Zaakcentowanie rozwiązań proekologicznych**: zwiększenie bioróżnorodności, magazynowanie wilgoci itp.

Szkielet komunikacyjny

Podczas konsultacji zebrano szereg postulatów dotyczących rozwiązań komunikacyjnych. Należy jednak zwrócić uwagę, że szkielet komunikacyjny obszaru nie jest w całości zależny od podmiotu zarządzającego terenami zakupionymi przez GMK i wykracza poza przyjętą przez Prezydenta Miasta Krakowa uchwałę zobowiązującą ARMK do zagospodarowania obszaru z uwzględnieniem wyników konsultacji.

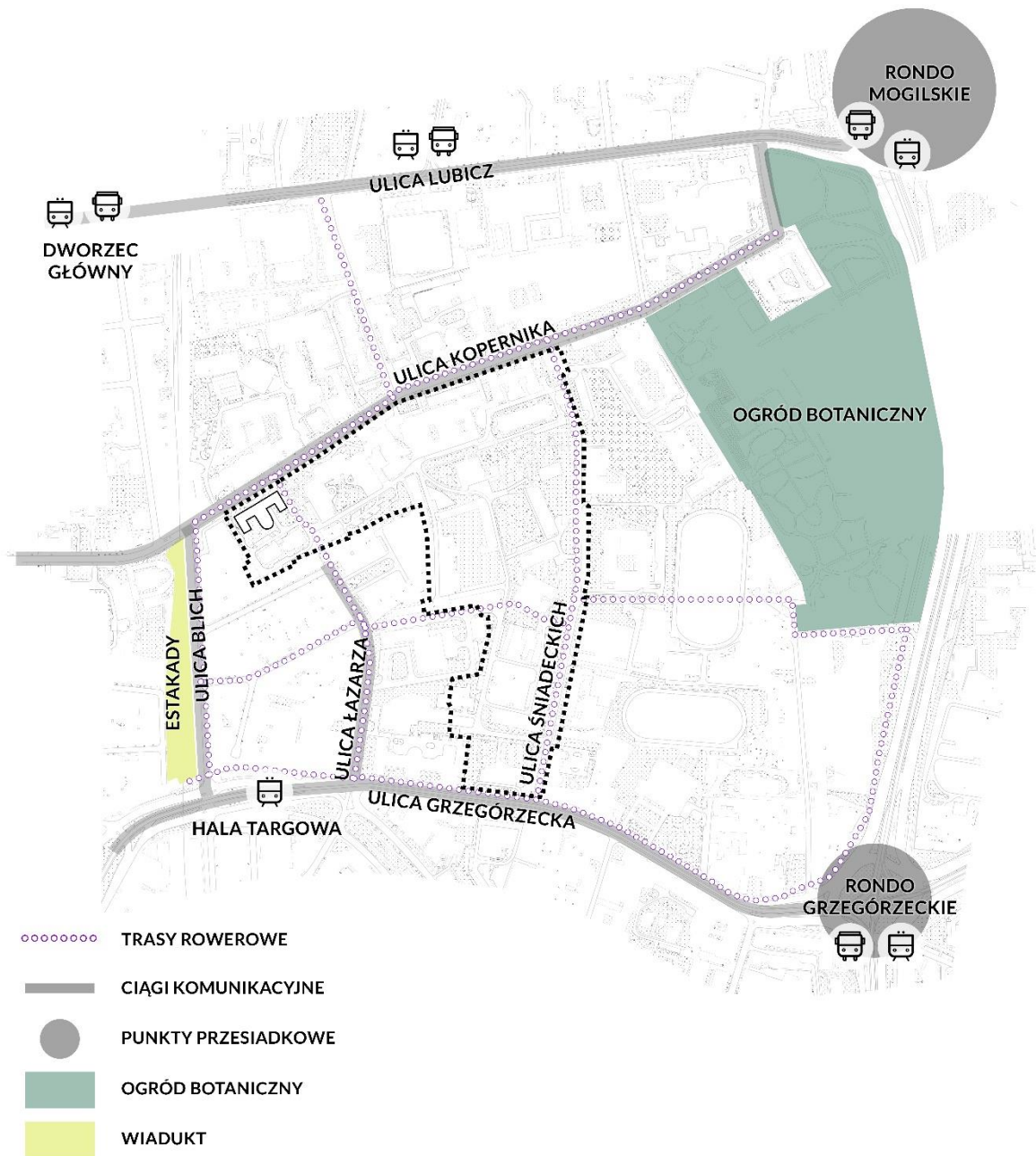
Komunikacja z otoczeniem

1. Potrzeba kompleksowej analizy tranzytu pieszo-kołowego dla zapewnienia dostępności do poszczególnych przestrzeni Wesołej przez ponowne wytyczenie głównych ciągów komunikacyjnych, kierunków, wejść oraz placów, a także określenie ich pożądanego przeznaczenia: drogi jednokierunkowe, ciągi pieszo-jezdne, strefy wyciszonego ruchu tzw. woonerf.
2. Potrzeba skomunikowania z czterema ważnymi węzłami komunikacyjnymi: dworzec PKP, Hala Targowa (przyszła stacja kolei aglomeracyjnej, Rondo Mogilskie i Rondo Grzegórzeckie.
3. Potrzeba skomunikowania i zintegrowania obszarów zielonych dzielnicy Wesoła z obszarami zielonymi Ogrodu Botanicznego, a także z siecią zieleni w pozostałej części miasta.
4. Planowane zniwelowanie nasypu kolejowego od strony zachodniej przedłuży ciągi pieszo-rowerowe od strony Plant w kierunku dzielnicy Grzegórzki – Nowa Huta przyczyni się do poprawy komunikacji terenów Wesołej
5. Potrzeba określenia hierarchii poszczególnych ciągów komunikacyjnych, ze wskazaniem, że to ulica Kopernika powinna stanowić główną, zewnętrzną oś funkcjonalno-komunikacyjną łączącą Stare Miasto z Wesołą.
6. Potrzeba ograniczenia komunikacji kołowej: zredukowana do ul. Kopernika i Grzegórzeckiej (w przyszłości planowanej jako jednokierunkowa), uzupełniona drogą wewnętrzną – ulicą Łazarza, przez sieć pieszą nastąpi właściwe skomunikowanie centrum Wesołej i jej dostępność.
7. Potrzeba połączenia Wesołej z centrum Krakowa za pomocą tzw. uspokojonego tranzytu, charakter tego ruchu ma być docelowy, a nie przelotowy.
8. Potrzeba zaplanowania nowej roli dla ulicy Śniadeckich jako integralnej części dzielnicy Wesoła, a nie przejazdu łączącego ul. Grzegórzecką z ul. Kopernika.

9. Potrzeba wypracowania organizacji polityki parkingowej i przyjęcia ograniczenia ruchu samochodowego oraz ograniczenia liczby miejsc parkingowych do niezbędnego minimum, bez wzmagania ruchu samochodowego oraz wymuszania potrzeby organizacji większej liczby naziemnych miejsc postojowych.
10. Potrzeba właściwego skomunikowania Wesolej transportem publicznym i lokowania punktów przesiadkowych i ruchu głównych ośrodków komunikacji publicznej po zewnętrznym obrysie dzielnicy.
11. Potrzeba zapewnienia ciągów rowerowych i zintegrowania ich z rowerową siecią miejską, przede wszystkim ze ścieżkami łączącymi wschód i zachód (centrum–Nowa Huta) oraz północ–południe (dworzec główny PKP–Bulwary Wiślane).
12. Potrzeba zbadania wpływu lokalizacji ewentualnego przystanku metra na charakter i rozwój dzielnicy Wesola na etapie jego projektowania, z uwzględnieniem możliwych konsekwencji funkcjonalno-przestrzennych. Planowana linia metra z przystankiem przy Rondzie Mogilskim stanie się w naturalny sposób najważniejszym węzłem przesiadkowym w okolicy. Drugorzędny będzie plac przy Hali Targowej. Skomunikowanie tych dwóch węzłów będzie miało istotny wpływ na rozwój samej Wesolej dzięki zwiększeniu dostępności dla mieszkańców z dalszych rejonów Krakowa oraz przelotowemu charakterowi tego obszaru między tymi dwoma ośrodkami komunikacyjnymi.

Mapa 2. Układ komunikacyjny dzielnicy Wesoła

Źródło: opracowanie własne

Komunikacja wewnątrz dzielnicy

1. Centrum komunikacyjnym wewnątrz kwartału powinien być ogólnodostępny plac centralny, określany w toku konsultacji jako „serce Wesołej”. Kluczowe jest także zintegrowanie placu z istniejącą strukturą urbanistyczną. W efekcie główne skrzyżowania pieszych ciągów komunikacyjnych powinny się znaleźć w okolicy placu centralnego Wesołej. Szczęólnego znaczenia dzięki temu nabierze północna część placu, a w zasadzie

jego narożnik północno-zachodni. Takie rozwiązanie komunikacji powinno znaleźć odzwierciedlenie w projektowanej formie funkcjonalno-przestrzennej placu, w której należy przewidzieć jego dywersyfikację funkcjonalną, biorąc pod uwagę jego styk z ww. ciągami pieszo-rowerowymi.

2. Wewnątrz kwartału Wesolej priorytetowa powinna być komunikacja pieszo-rowerowa, poprowadzony powinien być systemem ścieżek odchodzących od głównego ciągu pieszo - rowerowego wytyczonego ulicą Kopernika.

3. Istnieje potrzeba ograniczenia ciągów kołowych oraz jednoznacznego określenia ich roli jako uzupełniającej, tj. drogi dojazdowej, ewentualnie technicznej.

W miarę możliwości powinny być łączone w ciągi pieszo-jezdne i strefy uspokojonego ruchu tzw. *woonerf*.

4. W strefie ciągów rowerowych trzeba zapewnić odpowiednią infrastrukturę, np. stojaki rowerowe czy parking dla rowerów.

5. Należy wykorzystać istniejące uwarunkowania, np. atrakcyjną zieleń, do wytyczenia ścieżek pieszych o charakterze rekreacyjnym, parkowym, nie tylko tranzytowym..

6. Należy wykorzystać sposób poprowadzenia pieszych ciągów komunikacyjnych do integracji przestrzeni zielonych: ogrodu botanicznego, ogrodu renesansowego itp.

7. Należy ograniczyć naziemne miejsca postojowe i parkingi i wskazać ich lokalizację poza ścisłym centrum Wesolej.

8. Należy przeanalizować długofalowy wpływ pozostawienia funkcji medycznych w budynku przy ul. Grzegórzeckiej na funkcjonalne i komunikacyjne odłączenie tego obszaru od pozostałej części Wesolej; przeanalizować zdegradowanie ważności wejścia do Wesolej od ulicy Grzegórzeckiej na linii ulicy Śniadeckich.

9. Istotnym kierunkiem ruchu powinno być połączenie placu z ulicą Łazarza jako dojście od strony hali targowej.

10. Istotnym kierunkiem dojścia do placu powinny być ulice Kopernika oraz ulica Grzegórzecka wzdłuż ul. Śniadeckich.

11. Na etapie projektowania terenów zielonych (ogród renesansowy oraz park) należy wskazać rodzaj i charakter ciągu między nimi. Będzie to istotny ciąg komunikacyjny, gdyż połączy plac z budynkiem kościoła oraz z ulicą Kopernika.

Funkcje. Ogólne wytyczne

Zdecydowana większość uczestników konsultacji wskazała, że obszar powinien pełnić rolę: miejsca z funkcją parku (87%), miejsca odpoczynku (81%), miejsca do rekreacji (80%), miejsca działalności artystycznej (72%), miejsca wydarzeń kulturalnych (68%), miejsca działalności instytucji kultury (66%).

1. Przygotowując szczegółową koncepcję zagospodarowania obszaru Wesoła i poszczególnych budynków należy uwzględnić to, że celem nadrzędnym jest stworzenie dzielnicy dla mieszkańców Krakowa.
2. Planując przeznaczenie budynków znajdujących się na obszarze Wesoła, należy przewidzieć odpowiednio dużo przestrzeni na postulowane przez mieszkańców funkcje społeczne, opisane szczegółowo w dalszej części raportu.
3. Lokalizacja i dobór operatorów funkcji społecznych powinna być przeprowadzona z uwzględnieniem wyników konsultacji oraz poddana dalszej dyskusji w ramach cyklicznych spotkań „Porozmawiajmy o Wesołej”.
4. Tereny otwarte przylegające bezpośrednio do budynków, a także przestrzeń otwarta w ich sąsiedztwie (tzw. przestrzeń między budynkami) należy wykorzystać jako tzw. aktywną krawędź przez wprowadzenie „żywej” funkcji na styku przestrzeni publicznej i budynku oraz przez możliwie aktywne wykorzystanie parterów budynków i atrakcyjnie zaaranżowaną zielenią.

Funkcje związane z rekreacją

1. Lokalizacja funkcji związanych z rekreacją powinna znaleźć się w budynkach istniejących, nowo projektowanych, a także w przestrzeni otwartej na styku z zabudową.
2. Różne funkcje powinny ze sobą korespondować, uzupełniać się. Zaleca się, aby partery budynków miały przypisany fragment terenu otwartego, przeznaczony na własny użytek, np. galerie, muzea powinny mieć wyznaczony teren zielony z możliwością organizacji wystaw plenerowych.
3. Należy przewidzieć możliwość organizacji wydarzeń kulturalnych w kameralnej formie.
4. Należy przewidzieć możliwość uprawiania rekreacyjnej formy sportu.
5. Rekreacja w ciągu dnia nie budzi kontrowersji, ewentualna lokalizacja funkcji związanych z rozrywką nocną powinna być rozważana z uwzględnieniem wyników konsultacji oraz poddana dalszej dyskusji w ramach cyklicznych spotkań „Porozmawiajmy o Wesołej”.

6. Funkcje usługowe, w tym restauracje, powinny być ogólnodostępne. Należy zadbać, aby oferta gastronomiczna była dostępna dla wszystkich mieszkańców.

Funkcje związane z wypoczynkiem

1. Możliwość wypoczynku powinna być bardzo istotną funkcją dzielnicy.
2. Lokalizacja tych funkcji – w parkach, na placu oraz w budynkach.
3. Dzielnica powinna pozostać kameralna, przyjazna wypoczynkowi w kontakcie z naturą.
4. Należy przewidzieć formy wypoczynku ukierunkowane na polepszenie zdrowia.

Funkcje związane z kulturą

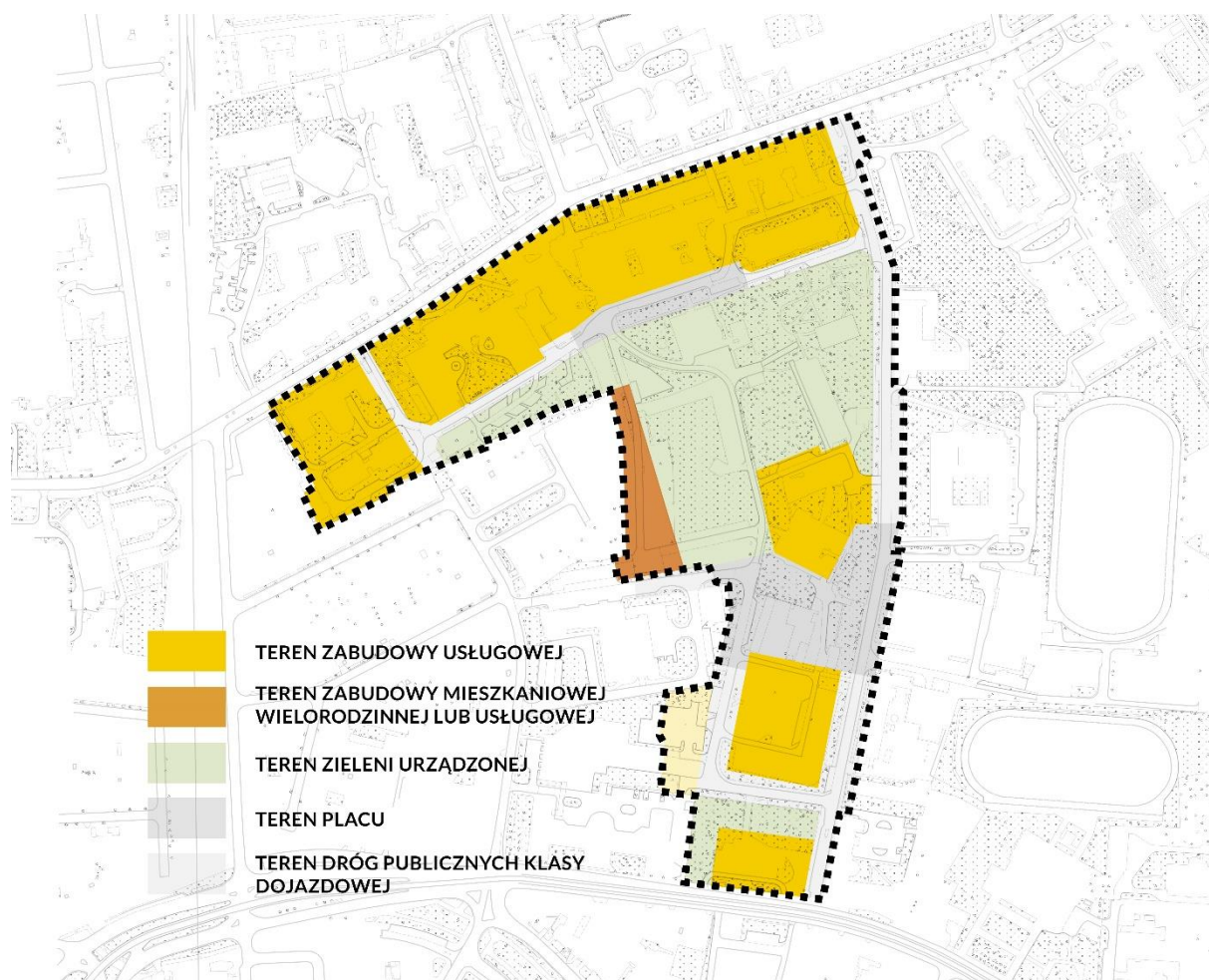
1. Możliwość obcowania z kulturą powinna być bardzo istotną funkcją dzielnicy.
2. Oferta kulturalna powinna być przede wszystkim oddolna, związana z lokalną społecznością, kameralna, nastawiona bardziej na kreację niż prezentację sztuki, tzw. sztuka wysoka nie powinna być dominująca. Powinna być rozumiana jako spotkanie i interakcja między różnymi środowiskami.
3. Zaleca się strefowanie obszaru Wesolej, aby uniknąć konfliktów różnych funkcji. W obszarach położonych w bliskim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej nie należy lokalizować głośnych funkcji publicznych, które mogłyby znaleźć się w rejonie placu.
4. Kultura nie powinna być zamknięta w budynkach, lecz ogólnodostępna i usytuowana wśród zieleni, na otwartej przestrzeni.
5. Oferta kulturalna powinna być współtworzona przez środowiska artystyczne które będą miały swoją siedzibę na terenie obszaru w ramach wymiany barterowej.

Funkcje. Przykładowe zagospodarowanie terenów i budynków

Pomysły zgłaszane w trakcie konsultacji przez uczestników podzielono zgodnie z obszarami określonymi w MPZP, wyróżniając odpowiednio trzy kategorie:

A. Teren zabudowy usługowej oraz dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej [U, U/Mn];

Mapa 3. Kategoria A - Tereny zabudowy usługowej oraz mieszkaniowej wielorodzinnej

Źródło: opracowanie własne

B. Pas terenów zielonych – tereny zieleni urządzonej, jak: parki, ogrody, zieleni towarzysząca obiektom budowlanym, zieleńce, arboreta, alpinaria, grodziska, kurhany, zabytkowe fortyfikacje i zielen przy budynkach [Zp];

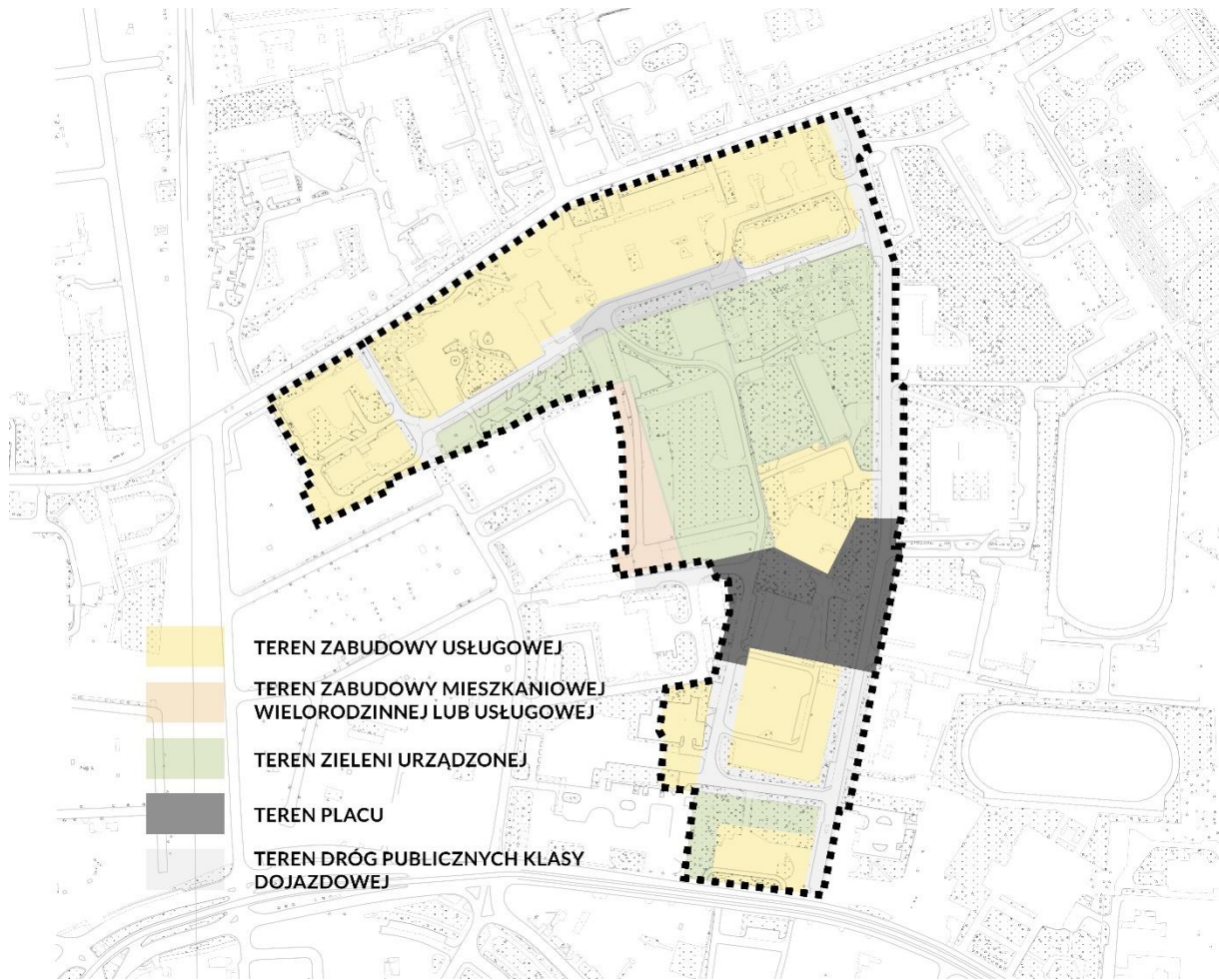
Mapa 4. Kategoria B - Tereny zieleni urządzonej

Źródło: opracowanie własne

C. Jako osobną kategorię potraktowano tereny zagospodarowania placu.

Mapa 5. Kategoria B – Teren zagospodarowania placu

Źródło: opracowanie własne

A. Przykładowe funkcje proponowane dla terenów oznaczonych w MPZP symbolem „U”.
Teren zabudowy usługowej oraz dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (Mn)

- edukacyjne – centrum edukacji ekologicznej, centrum edukacyjne młodzieży;
- muzealne – propozycje muzeów o różnych profilach: muzeum historii medycyny krakowskiej i samej dzielnicy Wesoła; muzeum ulicy Kopernika; muzeum szpitala św. Łazarza; muzeum zabawy, dzieciństwa, zabawek; muzeum radiologii, muzeum integracyjne; z zaznaczeniem, aby funkcja „wychodziła poza fizyczne ściany budynków, a działalność była kontynuowana przed budynkami, np. w formie wystaw, instalacji czy animacji;
- galeria rzemiosła lub muzeum rzemiosła, sztuka wytworzenia czegoś samemu,

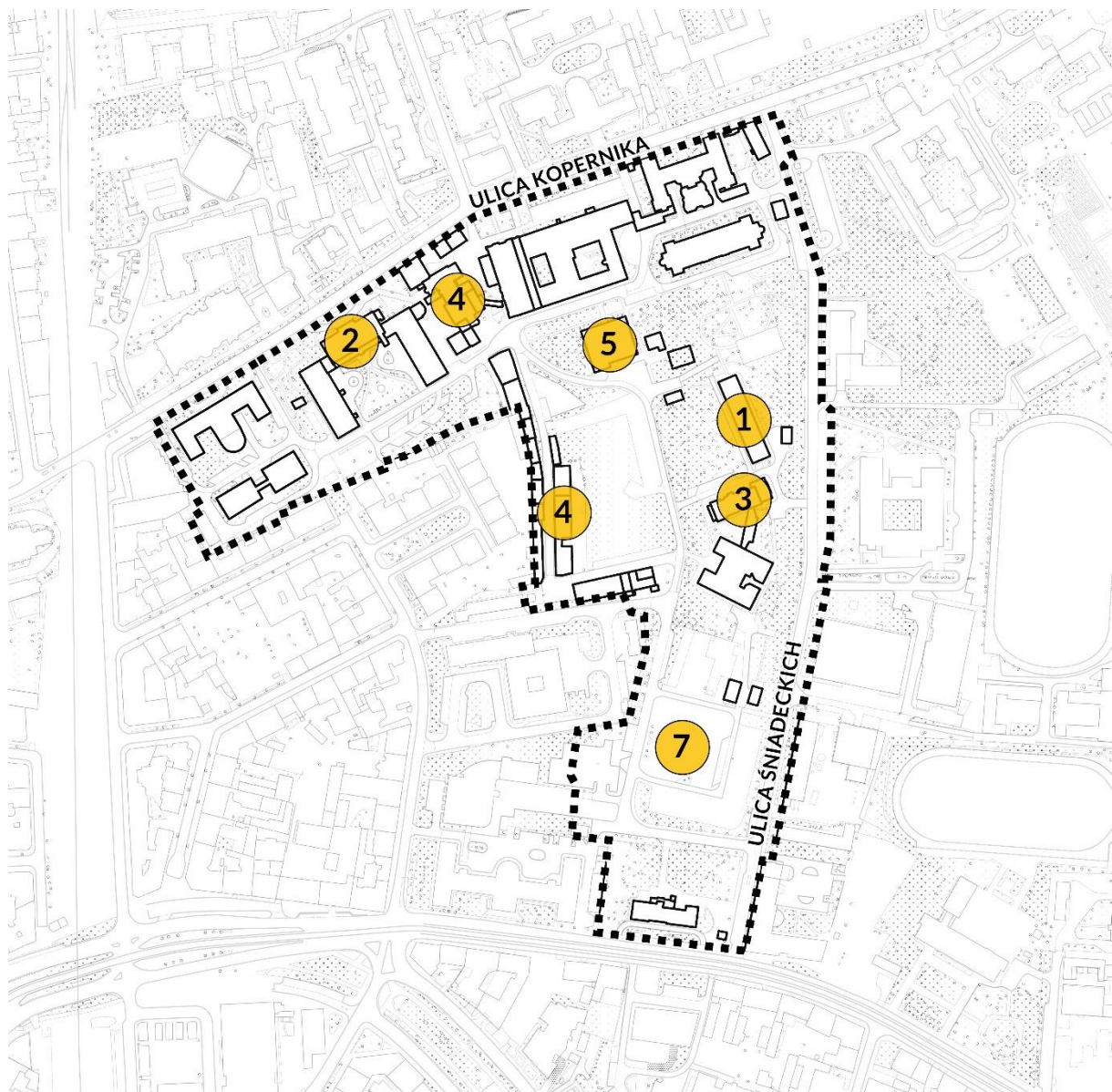

- funkcje prozdrowotne i prospołeczne – wykorzystanie budynków po klinikach na ogólnodostępną, publiczną przychodnię zdrowia z gabinetami specjalistycznymi, diagnostyką ogólną, obrazową i specjalistyczną;
- wielopokoleniowy dom kultury, dom seniora;
- przeznaczenie budynku na działalność dziennych dzielnicowych placówek opiekuńczych: oddział opieki dziennej dla dzieci, dorosłych i młodzieży, klub seniora; warsztaty terapii zajęciowej;
- wielopokoleniowy dom społeczny, dom kultury z ofertą dla każdej grupy wiekowej, kluby różnych grup hobbystycznych;
- siedziby instytucji kultury, sztuki, rzemiosła czy społecznej integracji;
- biblioteka;
- alternatywny klub muzyczny;
- klaster artystyczny, dom pracy twórczej;
- siedziba start-upów nowych idei – sztuka i technologia;
- centrum akademickie;
- przedszkole oraz żłobek;
- kino studyjne;
- klaster obywatelski – instytucja rozwijająca ideę centrum obywatelskiego;
- akademickie centrum animacji;
- szkoła filmowa;
- repozytorium cyfrowe mieszkańców – unikatowe filmowe archiwa społeczne;
- uzupełniające funkcje główne: kawiarnie, restauracje, galerie, pracownie artystyczne;
- coworking artystyczno-kulturalny.

Przykładowe propozycje przyporządkowania nowych funkcji dla terenów do lokalizacji

Większość rozwiązań proponowanych przez władze miasta i instytucje pozalokalne koncentrowało się na zabudowie istniejącej przy ul. Kopernika. Mieszkańcy funkcje budynków chętniej lokowali przy nowo projektowanym placu, w zabudowie obszaru U9. W ich percepcji silnie wybrzmiała potrzeba adaptacji zabudowy w zachodniej części Wesołej, w budynkach przeznaczonych do wyburzenia.

Mapa 6. Lokalizacja budynków

Źródło: opracowanie własne

1. Śniadeckich 3 – zagospodarowanie budynku na funkcje kultury,
2. Kopernika 17 – galeria rzemiosła,
3. Śniadeckich 5, U7 muzeum zabawek – centrum integracji i kultury rozrywki,
4. Kopernika 19b, 19e – propozycja pozostawienia obiektów przeznaczonych do rozbiórki, które można by wykorzystać na funkcje społeczne: knajpki, warsztaty rzemieślnicze, przestrzeń dla artystów, teatrów; opcjonalnie stworzenie ulicy zawodów zanikających, np.: złotnik, zegarmistrz, inne usługowe punkty wraz z lokalnymi produktami, rękodziełem i produktami ekologicznymi, gdzie byłyby

- organizowane warsztaty rękodzieła, promocja Krakowa i innych miejsc Małopolski. Dodatkowo Kopernika 19e jako pracownia dla Teatru im J. Słowackiego oraz Opery,
5. Kopernika 19a – królikarnia na wzór warszawskiej Królikarni – przestrzeń dla artystów,
  6. budynki przy Śniadeckich i Kopernika – funkcja gastronomiczna: kawiarnie, restauracje w parterach,
  7. budynek U.9 – przestrzeń rzemieślniczo-kulturowa, funkcje społeczne, np. usługi zanikające czy przedszkole, galeria rzemiosła, inspiracja dla domu rzemiosła, wielofunkcyjna przestrzeń budynku z elementami zieleni; funkcje handlowe, usługowe, gastronomiczne, kulturalne w parterze i na piętrach, budynek z celami publicznymi m.in. centrum aktywności lokalnej.

Funkcje budzące wątpliwości uczestników konsultacji

- tranzyt samochodowy,
- usługi hotelarskie,
- różne formy najmu krótkoterminowego typu „airbnb”,
- dodatkowa zabudowa mieszkaniowa, deweloperska,
- miejsca lokalizacji dużych wydarzeń kulturalnych i gospodarczych działalność kongresowa i targi,
- działalność handlowa na dużą skalę: galerie handlowe, wielkopowierzchniowe obiekty handlowe itp.,
- kasyno,
- wykorzystanie budynku starej kuchni na luksusową restaurację,
- miejsce na parking.

B. Funkcje proponowane dla terenów oznaczonych w MPZP symbolem Zp – Pas terenów zielonych, tereny zieleni urządzonej, takie jak: parki, ogrody, zieleń towarzysząca obiektom budowlanym, zieleńce, arboreta, alpinaria, grodziska, kurhany, zabytkowe fortyfikacje i zieleń przy budynkach

1. Zieleń jako element wyróżniający teren Wesołej i spajający poszczególne strefy – zieleń powinna być jednym z podstawowych elementów kształtujących charakter miejsca.
2. Konieczność maksymalnej ochrony i zachowania zieleni istniejącej – niedokonywanie wycinek drzew ani niewprowadzanie nowej zabudowy kolidującej z zielenią, zachowanie istniejących drzew i krzewów oraz dodanie elementów zwiększających różnorodność biologiczną i funkcje ekosystemowe w nurcie nowoczesnej estetyki naturalistycznej.
3. Wesołą należy zaprojektować jako nowoczesny kwartał klimatyczny. Dzielnica powinna być modelowym obszarem miejskim z rozwiązaniami sprzyjającymi klimatowi. Stworzenie systemu zintegrowanych przestrzeni zielonych z wykorzystaniem rozwiązań proekologicznych, jak: mała retencja wód opadowych, odnawialne źródła energii, ogrody deszczowe, permakulturowe, ogrody społeczne i sensoryczne itp., sprzyjających relaksowi mieszkańców park z alejkami do spacerowania, skwery; wspieranie bioróżnorodności.
4. Tereny zielone Wesołej powinny integrować miejskie wyspy ekologiczne, jak: Park Strzelecki czy pobliskie zespoły zieleni śródblokowej, z pasmem przyrodniczym Wisły oraz uwzględnić rozwinięcie i poszerzenie Ogrodu Botanicznego, w tym jego roli naukowej, edukacyjnej i ozdobnej.
5. Należy podjąć działania zmierzające do udostępnienia i otwarcia dla mieszkańców części zielonych, planowanych do włączenia w strefę Ogrodu Botanicznego [ZP.5] bez stałego wygrodzenia.
6. Wprowadzenie elementu niebieskiej infrastruktury, np. dużego naturalnego stawu retencyjnego lub ogrodu deszczowego połączonego ze strumieniem wody, który można uzyskać z bariery odwodnieniowej ronda Mogilskiego.
7. Wprowadzenie na nowej zabudowie tzw. zielonych dachów jako dodatkowej ogólnodostępnej strefy zieleni, niewliczanej jednak do powierzchni biologicznie czynnej.
8. Ochrona obecnie rosnących drzew, naturalne meandrujące ścieżki, altanki, ławki, hamaki miejskie oraz dostosowanie kompozycji do współczesnych potrzeb i trendów.
9. W ramach projektu „Porozmawiajmy o Wesołej” dyskusji należy poddać temat zagospodarowania zieleni, w tym formy i lokalizację ogrodów renesansowych.

10. W strefach zielonych wprowadzić funkcje uzupełniające w zabudowie pawilonowej, np.: mała gastronomia, kawiarnie, lodziarnie, pawilony wystawowe, umożliwiającej lokalizację imprez plenerowych, wystaw, warsztatów itp.
11. Zlokalizowanie w strefach zielonych ogrodów społecznych, zapewniających mieszkańcom możliwość integracji – forma ekologiczna i edukacyjna.
12. Wśród propozycji zagospodarowania terenów zielonych wskazywanych przez uczestników ankiety internetowej najczęściej znajdują się strefy zielone, parki z alejkami do spacerowania, skwery, ścieżki piesze i pieszo-rowerowe w otoczeniu zieleni.
13. Wykorzystanie zieleni w przestrzeniach otwartych poszczególnych działek, w przestrzeni między budynkami i na granicy poszczególnych form przeznaczenia terenu U, U/Mn i Zp – zieleń pełniąca funkcje nie tylko estetyczne, ale przede wszystkim rekreacyjne i ekologiczne; zaakcentowanie rozwiązań proekologicznych: zwiększenie bioróżnorodności, magazynowanie wilgoci itp.

Funkcje terenów zielonych budzące wątpliwości mieszkańców

1. Odtwarzanie ogrodów renesansowych. Należy przeprowadzić pogłębioną dyskusję i spróbować zdefiniować sposób odtworzenia renesansowych ogrodów w bardziej współczesnej formie, np. przez mapowanie, projekcje, jakąś formę instalacji itp. Idea odtworzenia ogrodów renesansowych była ważnym elementem rozmów w trakcie konsultacji. Mimo znajomości zapisów MPZP i wytycznych konserwatorskich budziła ona wątpliwości. Wybrzmiewały głosy odstąpienia od idei ich odtworzenia, a przede wszystkim wyrażano obawy przed dosłownym jego potraktowaniem. Odczytywano to jako kreowanie sztucznego efektu parku tematycznego, tzw. tematyizacji przestrzeni. Argumentem podnoszonym przez mieszkańców był brak informacji o dokładnej lokalizacji i formie historycznych układów ogrodów renesansowych na terenie Wesołej. W trakcie dyskusji proponowano więc zwrócić się ku wykorzystaniu obecnego ukształtowania zieleni (ochrona obecnie rosnących drzew, naturalne meandrujące ścieżki, altanki, ławki, hamaki miejskie) oraz dostosowanie kompozycji zieleni do współczesnych potrzeb i trendów.
2. Trwałe wygradzanie terenów zielonych z ogólnej dostępności i użytkowania. Należy dołożyć starań by dostęp do zieleni, którą planuje się połączyć z Ogrodem Botanicznym był jak najłatwiejszy. Należy pogłębić zagadnienie możliwości funkcjonalnego połączenia terenów zielonych Wesołej z Ogrodem Botanicznym. W tym przez dogodną lokalizację wejścia do Ogrodu Botanicznego, nawiązanie do bliskości Ogrodu Botanicznego w koncepcji zagospodarowania terenów zielonych, zwiększenie dostępności Ogrodu np. przez umożliwienie wejścia na jego teren w ramach KKM.

3. Zlokalizowanie parkingów i miejsc parkingowych w strefach zielonych, także pod powierzchnią gruntu budzi wątpliwości uczestników konsultacji.

C. Plac z nową zabudową

Układ przestrzenny i funkcjonalny

1. Plac przestrzennie i funkcjonalnie powinien pełnić rolę centrum Wesołej. Powinien spajać i integrować dzielnicę.
2. Zagospodarowanie placu powinno odzwierciedlać wielofunkcyjny charakter dzielnicy.
3. Układ przestrzenny powinien uwzględniać funkcjonalne powiązanie placu i nowej zabudowy działających w symbiozie.
4. W obrębie placu powinny krzyżować się wszystkie główne osie kompozycyjne oraz komunikacyjne Wesołej.
5. Główne dojeżdżania do placu powinny być zlokalizowane od północy oraz od zachodu. Należy rozważyć zlokalizowanie głównego środka dostępności i krzyżowania się traktów tranzytowych w północno-zachodnim narożniku. Należy poddać osobnej analizie potrzebę i rolę dojeżdżania od ulicy Grzegórzeckiej, jego i funkcja rola powinny być przeanalizowane w kolejnym etapie konsultacji.
6. Na placu wyklucza się możliwość ruchu kołowego i organizacji parkingów.
7. Należy przeanalizować możliwość utworzenia wejścia z placu do ewentualnego poszerzonego w przyszłości Ogrodu Botanicznego.
8. Należy dążyć do połączenia placu z ulicą Kopernika przez wówek ulicy Śniadeckich oraz z ciągiem pieszym na osi kościoła w parku.
9. Funkcje placu i budynku powinny ze sobą ściśle współgrać w ten sposób generując życie miejskie na placu.
10. Południowa zabudowa placu powinna zawierać również funkcje publiczne, miejskie.
11. We wnętrzu południowej zabudowy placu należy rozważyć stworzenie otwartej przestrzeni w postaci dziedzińca albo drugiego mniejszego placu, który otwierałby się i łączył z placem głównym.
12. Plac powinien mieć różnorodną przestrzeń, powinien być miejscem odpoczynku, ale i symbolem tej dzielnicy, miejscem związanym z korespondującymi z instytucjami kultury. Istotna jest ekspozycja sztuki na placu, np.: kino plenerowe, teatr w plenerze, galeria rzemiosła.

Przykładowe funkcje placu

- wielofunkcyjne miejsce spotkań,
- zmienna funkcja zależna od potrzeb,
- platforma do spotkań i wymiany inspiracji między użytkownikami,
- na co dzień miejsce do wypoczynku,
- miejsce dla okazjonalnych eventów,
- miejsce dla kina plenerowego,
- platforma do testowania różnych innych funkcji, począwszy od targowiska.

Przykładowe propozycje funkcji budynku przy placu

- funkcje publiczne i związane z lokalną społecznością;
- odpowiednik domu kultury, domu seniora, przedszkola artystycznego itp.;
- miejsce dla czynnych artystów, rzemieślników, np. laboratoria, warsztaty, przestrzenie wystawiennicze, itp., lokale pod wynajem, rezydencje; uzupełniająco: gastronomia, drobny handel;
- zaplecze biur festiwalowych itp., sporadycznie organizowanych wydarzeń kulturalnych w centrum Wesołej;
- kawiarnie, kluby, restauracje na parterze z możliwością gospodarowania przypisanych im fragmentów nawierzchni placu;

Funkcje budzące wątpliwości uczestników konsultacji

- usługi zakwaterowania typu hotel, hostel itp.;
- biura wielkopowierzchniowych;
- forma zabudowy placu;
- przewaga zieleni z elementem błękitnej infrastruktury. Minimalny współczynnik powierzchni biologicznie czynnej – 20%;
- wykorzystanie istniejących drzew jako istotnego elementu kompozycji zieleni;
- kreacja miejsc zacienionych, tworzących mikroklimat, ochronę przed upałem;
- powinien powstać element dominanty w skali wnętrza urbanistycznego placu, który będzie głównym punktem charakterystycznym;

- takie zaplanowanie przestrzeni, aby plac mógł ewentualnie służyć organizacji większych wydarzeń kulturalnych;
- wykorzystanie w procesie projektowym istniejących poziomów.

Forma zabudowy budynku po stronie południowej placu

- należy zaprojektować nowy budynek przy placu w sposób maksymalnie otwarty na plac; np. wyeksponowana elewacja północna z możliwością wejścia do wewnętrznego dziedzińca, bądź budynek w kształcie litery „U” tworzący dwa place;
- we wschodniej części budynku, przylegającej do ul. Śniadeckich, powinny się znaleźć funkcje urozmaicające ten odcinek ulicy, który będzie się łączył z wejściem od strony ul. Grzegórzeckiej;
- parter budynku w całości powinien zostać przeznaczony na funkcje uzupełniające, otwarty na plac;
- należy rozważyć możliwość wykonania elewacji budynku jako pionowego zielonego ogrodu.

Wytyczne dla dalszych konsultacji i mechanizmów wdrożeniowych poszczególnych zadań projektowo-realizacyjnych na Wesołej

Zagadnienia wymagające dalszych konsultacji z mieszkańcami

Wypracowanie koncepcji zagospodarowania obszaru Wesoła jest procesem wieloetapowym i wieloletnim. Z tych powodów dialog z mieszkańcami Krakowa i interesariuszami dzielnicy należy zaplanować jako proces iteracyjny. Podczas bieżącego procesu zidentyfikowaliśmy zagadnienia szczegółowe, które powinny być poddane dalszym szczegółowym konsultacjom. Warto jednak mieć na uwadze, że jest to nadal katalog otwarty.

1. Ramą i punktem wyjścia kolejnych konsultacji powinna być wizja, która byłaby podzielana przez głównych aktorów zagospodarowania terenu. Wizję zaprezentowaną przez przedstawicieli ARMK w III fazie konsultacji uczestnicy uznali za niewspółgrającą z ich oczekiwaniami wyrażonymi podczas pierwszych dwóch faz konsultacji. Przede wszystkim z niezrozumieniem spotkał się postulat stworzenia dzielnicy eleganckiej, w której ważnym punkcie miałyby się znaleźć luksusowa restauracja. W odbiorze uczestników konsultacji „elegancka” oznacza „droga” i „ekskluzywna”, a nie taka jest wizja, z którą respondenci się utożsamiają, pomimo faktu że przedstawiciele ARMK wyjaśniali podczas III fazy konsultacji, iż słowo „elegancka” użyte jest w kontekście czegoś jakościowego.
2. Kolejny etap konsultacji powinien dotyczyć spraw konkretnych, które pozwalałyby uczestnikom sprawniej poruszać się po zaproponowanych tematach. Obszar wymaga

odrębnego konsultowania wielu składowych, jak np. zagospodarowanie budynków lub ich fragmentów przeznaczonych na funkcje społeczne.

W pierwszej kolejności należy konsultować miejsca i przestrzenie, które będą zagospodarowywane najwcześniej.

3. Później, gdy koncepcja całościowego zagospodarowania będzie bardziej zaawansowana, rekomendujemy pogłębione konsultacje dla poszczególnych fragmentów terenu. Podczas bieżących konsultacji dało się zauważyć postrzeganie Wesolej przez pryzmat trzech głównych obszarów funkcjonalnych: (a) rejon ul. Kopernika, (b) pas terenów zieleni, (c) plac z nową zabudową (i ewentualnie zabudowa ul. Śniadeckich 5).
4. Zagadnieniem wymagającym dialogu z mieszkańcami jest plac z nową zabudową (i ewentualnie zabudowa ul. Śniadeckich 5). Dla całego założenia należy przeprowadzić osobne konsultacje społeczne oraz dodatkowe analizy urbanistyczno-krajobrazowe, aby wyłonić precyzyjne wytyczne brzegowe dla międzynarodowego konkursu urbanistyczno-architektonicznego. Należy rozważyć, czy konkurs powinien dotyczyć oddzielnie placu i oddzielnie zabudowy czy powinien być wspólny. Innym wariantem mógłby być konkurs na masterplan centrum Wesolej, a później na jego podstawie rozpisane dalsze mniejsze konkursy.
5. Jeżeli byłaby rozważana budowa parkingu lub lokalizacja hotelu czy biurowca, to powinna być poprzedzona dodatkowymi szczegółowymi konsultacjami. Kwestią do rozstrzygnięcia pozostaje także czy ewentualny parking podziemny miałby być ogólnodostępny czy przeznaczony jedynie dla użytkowników budynku.
6. Szczegółowymi zagadnieniami, wymagającymi pogłębionej analizy, są: forma odtworzenia ogrodów renesansowych, ciąg komunikacyjny łączący ogród botaniczny z terenami Wesolej, dojście od ulicy Grzegórzeckiej oraz jego rola, funkcje terenu związane z rozrywką i kulturą; (gastronomia i kluby, miejsce organizacji większych wydarzeń miejsce dla usług medycznych, miejsce do wyprowadzania psów, pozostawienie dawnych budynków magazynowych przy ul. Kopernika 19e i zaadaptowanie ich pod przestrzeń dla artystów, teatrów itp., funkcje mieszkaniowe i mieszkaniowo-usługowe, użytkownicy terenu: czy powinni być użytkownicy ponadlokalnym czy głównie mieszkańcy i użytkownicy okolicy.
7. Lokalizacja i dobór operatorów funkcji społecznych powinna być przeprowadzona z uwzględnieniem wyników konsultacji oraz poddana dalszej dyskusji w ramach cyklicznych spotkań „Porozmawiamy o Wesolej”.
8. Ewentualna lokalizacja funkcji związanych z rozrywką nocną powinna być rozważana z uwzględnieniem wyników konsultacji oraz poddana dalszej dyskusji w ramach cyklicznych spotkań „Porozmawiamy o Wesolej”.

Wytyczne organizacyjno-wdrożeniowe

1. Jeżeli zaistniałaby potrzeba podjęcia decyzji odbiegających od niniejszych wytycznych, należy je poprzedzić dodatkowymi konsultacjami lub badaniami społecznymi.
2. Przed rozpoczęciem dalszych działań konsultacyjnych, konieczne jest zbudowanie zaufania mieszkańców do sprawczości konsultacji.

Najefektywniejsze byłoby wdrożenie możliwych do realizacji postulatów z dotychczasowych konsultacji. Wydaje się, że np. stosunkowo szybko, można sprawić, że Wesoła stanie się miejscem spotkań mieszkańców z artystami, można to zrobić przez działania na styku otwartych pracowni dla artystów, miejsc wystawienniczych i wydarzeń. Każde z takich wydarzeń powinno być pretekstem do zorganizowania happeningu, dyskusji, działań na poziomie prototypowania miejsc.

3. W związku z postulatami wypracowania koncepcji zagospodarowania Wesołej w procesie planowania partycypacyjnego proponujemy rozważenie przeprowadzenia przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia w ramach zadania pn. Miejskie Centrum Dialogu dodatkowych szkoleń wspomagających organizację takich procesów po stronie jednostek zaangażowanych w zagospodarowanie Wesołej.
4. W związku z potrzebą prowadzenia konsultacji na poszczególnych etapach zagospodarowania terenu, w celu utrzymania ciągłości procesu konsultacyjnego operator konsultacji rekomenduje powierzenie roli koordynatora dyskusji między ARMK sp. z o.o. a mieszkańcami Krakowa oraz członkami zespołu konsultacyjnego złożonego z Radnych RMK podmiotowi odpowiedzialnemu za dialog UMK z mieszkańcami, Referatowi ds. Partycypacji i Dialogu w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, w ramach zadania Miejskie Centrum Dialogu. Proponujemy prowadzenie dalszej dyskusji o obszarze, jeżeli pozwolą na to warunki epidemiologiczne na terenie dzielnicy Wesoła.

JAKIE DECYZJE PODJĘTO W WYNIKU KONSULTACJI

1. Prezydent Miasta Krakowa, działając w imieniu Gminy Miejskiej Kraków, która jest właścicielem spółki Agencja Rozwoju Miasta Krakowa, po zapoznaniu się z wynikami pierwszej fazy konsultacji, podjął uchwałę nr 2/2021 w sprawie wydania Zarządowi Spółki wiążącego polecenia w zakresie zagospodarowania obszaru Wesoła. Zgodnie z treścią uchwały, **Zarząd Spółki zobowiązany jest wykonywać powierzone jej zadania w zakresie obszaru Wesoła z uwzględnieniem wyników konsultacji społecznych.**

W związku z powołaną wyżej uchwałą, wyniki konsultacji zostały opracowane w taki sposób, że opinie podzielane najszerzej przez uczestników konsultacji zostały opisane w formie Planu funkcjonalnego zagospodarowania obszaru Wesoła.

2. Prezydent Miasta Krakowa, po zapoznaniu się z całościowymi wynikami konsultacji oraz rekomendacjami operatora, dotyczącymi powierzenia roli koordynatora dialogu między mieszkańcami a ARMK Wydziałowi Polityki Społecznej i Zdrowia w ramach zadania pn. Miejskie Centrum Dialogu oraz stworzenia podstaw organizacyjnych do prowadzenia dyskusji o zagospodarowaniu Wesołej w sposób ciągły, podjął **decyzję o uruchomieniu projektu „Porozmawiajmy o Wesołej”**. Projekt będzie polegał na:
  - a) cyklicznych dyskusjach publicznych o bieżących decyzjach w sprawie Wesołej, w których będą uczestniczyć przedstawiciele UMK, ARMK sp. z o.o. oraz mieszkańcy Krakowa
  - b) cyklicznych spotkaniach informacyjno - konsultacyjnych z powołanym przez Prezydenta Miasta Krakowa Zespołem Konsultacyjnym składającym się z radnych RMK, w których będą uczestniczyć także przedstawiciele UMK, ARMK sp. z o.o.

Celem projektu będzie zapewnienie transparentności procesu zagospodarowania dzielnicy Wesoła. Spotkania będą pełnić funkcję informacyjno - konsultacyjną. Przedstawiciele ARMK będą informować na bieżąco o podejmowanych decyzjach, diagnozowane będą również punkty wymagające pogłębionych konsultacji.

ZESPÓŁ KONSULTACYJNY

Raport został opracowany przez zespół konsultacyjny w składzie:

Ewa Kryglon, w roli koordynatora procesu konsultacyjnego

Szefowa Pracowni Urban Lights, Badaczka miejska, specjalistka badań jakościowych, moderatorka, socjolożka prawa, ekspertka oceny skutków regulacji, project manager inwestycji deweloperskich.

Z wykształcenia prawniczka i socjolożka. Od wielu lat związana z badaniem procesów partycypacyjnych, analizą prawnych uwarunkowań działania samorządu terytorialnego oraz badaniami świadomości prawnej. Współautorka podręcznika o lokalnych OSR oraz konsultacjach społecznych jako narzędziu oceny wpływu regulacji lokalnych.

Absolwentka specjalizacji badawczo-analitycznej na Instytucie Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego; ekspert Interdyscyplinarnego Centrum Analiz Społeczno-Prawnych UJ.

Najważniejsze projekty: Ewaluacja konsultacji społecznych UMK 2018-2020, Ewaluacja budżetu obywatelskiego miasta Krakowa w latach 2017 do 2019, Pilotaż programu Wspólne Projekty BO 2020, Grant NCN: Świadomość prawna społeczeństwa polskiego. Diagnoza, typy, drogi kształtowania (współdział), Opracowanie modelu Oceny skutków regulacji lokalnych (współdział).

Przemek Dziewitek, w roli koordynatora zespołu moderacyjnego

Coach, trener, moderator, szef Krakowskiej Pracowni TROP.

Z wykształcenia pedagog i socjolog, wiele lat poświęcił na pracę z ludźmi i dla ludzi; szkoleń, facylitując, moderując, budując zaangażowanie, wdrażając metody partycypacji. Pracował dla wszystkich sektorów: biznesu, administracji samorządowej i publicznej, organizacji pozarządowych. Kierował pracą Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej, pracował jako ekspert zewnętrzny Urzędu Miasta Krakowa, przy przygotowaniu Strategii Rozwoju Miasta Krakowa.

Obecnie wspiera firmy i instytucje w procesach zmiany kultury organizacyjnej w modelu współpracy opartej na empatii. Pracuje poprzez warsztaty, sesje coachingu indywidualnego i grupowego. Wspiera pracowników, menedżerów, w rozwoju: inteligencji emocjonalnej, empatycznego słuchania, zadawania mądrych pytań, komunikacji opartej na empatii, partycypacyjnych metod zarządzania.

Przygotowuje i prowadzi konsultacje społeczne oraz szkoli urzędników samorządowych z zagadnień partycypacji obywatelskiej oraz metod nowoczesnego liderstwa.

Absolwent: Akademii TROP - specjalizacja coachingowa, Szkoły Trenerów STOP, Szkoły Liderów Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, Szkoły Moderatorów Stowarzyszenia Szkoła Liderów.

Przemysław Dziewitek inicjował i uczestniczył w wielu procesach konsultacyjnych, realizowanych przez Stowarzyszenie Pracownia Obywatelska. Wspólnie z zespołem zrealizował i przeprowadził pilotaż budżetu partycypacyjnego w 3 dzielnicach Krakowa, Program Rehabilitacji Osiedli Olsza i Ugorek na zlecenie UMK, Program Dzielnic Planują, w którym pilotażowo 3 krakowskie dzielnice partycypacyjnie wypracowały plany rozwoju dzielnic, Program Seniorzy Decydują, w którym partycypacyjnie została przygotowana koncepcja Centrum Seniora oraz Rada Krakowskich Seniorów, Senioralny Audyt przestrzeni, którego celem było mapowanie przestrzeni miasta pod kątem potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami, proces konsultacji Strategii Rozwoju Kultury w Krakowie do roku 2030, proces konsultacji Parku Kulturowego Nowa Huta.

Aktualnie pracuje w projektach szkoleniowych: dla kadry menedżerskiej Urzędu Miasta Gdyni oraz pracowników i kadry menedżerskiej mBanku.

[Michał A. Chrzanowski, w roli badacza miejskiego](#)

Badacz miejski, specjalista w dziedzinie badań społecznych, ewaluacji.

Absolwent specjalizacji badawczo-analitycznej oraz wykładowca na Instytucie Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Absolwent Szkoły Letniej ICPSR Uniwersytetu Michigan.

Ekspert ewaluacji polityk miejskich Centrum Ewaluacji i Analiz Polityk Publicznych UJ.

Wieloletni praktyk badań społecznych i marketingowych, twórca i koordynator badania Barometr Krakowski; specjalista z dziedziny metodologii badań społecznych, zaawansowanej analizy danych oraz badań miejskich.

Ewaluator m.in. programu Bezpieczny Kraków Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMK, programu PASiOS Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, konsultacji społecznych UMK 2018-2020, budżetu obywatelskiego miasta Krakowa.

inż. arch. Marcin Nowicki, w koordynatora zespołu architektów, architekta i urbanisty

Architekt z kilkunastoletnim doświadczeniem w projektowaniu zarówno w dużej skali urbanistycznej (Nowe Centrum Łodzi) oraz w mniejszej skali przy zastosowaniu metod projektowania partycypacyjnego.

Tutor w dwóch projektach partycypacyjnych realizowanych w Krakowie (Super ścieżka i Park Reduta) (UMK, deweloper Skańska oraz Zarząd Zieleni Miejskiej w ramach Fundacji Aktywnych Mieszkańców im. J. Dietla). Wykładowca projektowania zintegrowanego w pracowni Architektury Krajobrazu. Doktorant na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej w Instytucie Architektury Krajobrazu.

Prowadzi badania nad wpływem kształtu krajobrazu osiedli mieszkaniowych na tworzenie się więzi sąsiedzkich oraz identyfikacji mieszkańców z miejscem. Autor/współautor projektów: Projekt parku Dolina rzeki Sudół Dominikański - połączenie Parku Złotego Wieku z Parkiem Reduta oraz Koncepcja planu zagospodarowania przestrzennego centrum sołectwa Ochotnica Górna.

Sędzia w konkursie urbanistyczno-architektonicznym na opracowanie projektu zagospodarowania terenu wokół Stawu Płaszowskiego w Krakowie.

dr inż. arch. Miłosz Zieliński, w roli architekta krajobrazu i urbanisty

Architekt krajobrazu i architekt-urbanista, adiunkt naukowo-dydaktyczny na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej; wykładowca akademicki, badacz, projektant z kilkunastoletnim doświadczeniem. Członek Komisji Urbanistyki i Architektury PAN oddział we Krakowie, Stowarzyszenia Polskich Architektów Krajobrazu (SPAK) oraz Stowarzyszenia Architektury Krajobrazu (SAK).

Prowadzi badania z zakresu kształtowania przestrzeni publicznych ze szczególnym uwzględnieniem współuczestnictwa użytkowników oraz filozoficznych zagadnień twórczości architektonicznej. Autor rozprawy doktorskiej pod tytułem „*Wpływ czynników antropogenicznych na kształtowanie krajobrazu w kontekście procesów projektowych i partycypacji społecznej.*”

Współpracował z organizacjami pozarządowymi przy projektach partycypacyjnych z zakresu przestrzeni publicznych m.in.:

- Superścieżka (2014)
- Park Reduta (2015) w Krakowie.

Autor lub współautor nagradzanych projektów architektoniczno-urbanistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzeni publicznych, rewitalizacji oraz krajobrazu miasta.

dr inż. arch. Magdalena Wiśniewska, w roli architekta i urbanisty

Architekt, urbanistka i badaczka przestrzeni miejskiej z kilkunastoletnim doświadczeniem w pracy zawodowej zdobytym w Polsce, Danii i USA.

W trakcie dotychczasowej praktyki zawodowej uczestniczyła w projektach o zróżnicowanej problematyce od zabudowy mieszkaniowej, przez obiekty komercyjne i usługowe, aż po wysokospecjalistyczne laboratoria. Pracę w zawodzie łączy z pracą naukową, której efektem jest opracowana rozprawa doktorska pt. *„Eksperymenty z przestrzenią miejską inspirowane procesami kulturowymi, społecznymi i technologicznymi – trendy europejskie”*.

W swoich badaniach koncentruje się na zagadnieniach dotyczących współcześnie kreowanej przestrzeni miejskiej, z zaakcentowaniem zagadnień projektowania zrównoważonego i współczesnych trendów. Uczestniczka licznych międzynarodowych warsztatów projektowych i konferencji architektoniczno-urbanistycznych, także w charakterze prelegenta. Autorka publikacji z zakresu kształtowania współczesnych przestrzeni publicznych.

ZAŁĄCZNIKI

1. Sprawozdanie z konsultacji społecznych
2. Wyniki pierwszej fazy konsultacji
3. Wyniki drugiej i trzeciej fazy konsultacji
4. Odpowiedzi z UMK na pytania uczestników konsultacji
5. Raport z konsultacji w serwisie internetowym